

Czy możemy osiągnąć wysoki poziom zrównoważonego rozwoju bez równości płci?

Czy potrafisz wyobrazić sobie rzeczywistość, w której wszyscy ludzie mają równe szanse na rozwój, zaangażowanie i kształtowanie przyszłości?

Wyobraź sobie społeczeństwo, w którym każda osoba ma równe szanse na rozwój, wkład i wpływ na przyszłość. Koncepcja równości płci to nie tylko kwestia sprawiedliwości; stanowi ona fundament świata, który jest skutecznie zrównoważony i zamożny. Równość płci jest nie tylko podstawowym prawem człowieka, ale także istotną podstawą do osiągnięcia zrównoważonej i dostatniej przyszłości. Piąty Cel Zrównoważonego Rozwoju ONZ (SDG 5) ma na celu „osiągnięcie równości płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt”, uznając, że równość płci ma zasadnicze znaczenie dla dobrobytu zarówno jednostek, jak i społeczeństw.

Efekt domina: Wzmocnienie pozycji kobiet przynosi korzyści wszystkim członkom społeczeństwa.

Według Organizacji Narodów Zjednoczonych, wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt prowadzi do efektu domina, który przynosi korzyści całym społecznościom. Kiedy kobiety mają równy dostęp do edukacji, opieki zdrowotnej i możliwości ekonomicznych, przyczyniają się do:

- **Silnych gospodarek:** Ich zaangażowanie stymuluje innowacje, zwiększa produktywność i napędza kompleksowy rozwój gospodarczy.
- **Poprawy wyników zdrowotnych:** Kobiety, które są wykształcone i mają silną pozycję, generalnie tworzą zdrowsze rodziny.
- **Większego sukcesu edukacyjnego:** Są bardziej skłonne do priorytetowego traktowania edukacji swoich dzieci, przerywając w ten sposób cykle ubóstwa.
- **Odpornych społeczności:** Równość płci promuje integracyjne podejmowanie decyzji i sprawiedliwą alokację zasobów, prowadząc do poprawy stabilności.

Pomimo postępów w wielu obszarach, nadal istnieją znaczące bariery:

- **Nierówności ekonomiczne:** Kobiety często zarabiają mniej niż mężczyźni za tę samą pracę i są nadreprezentowane w nisko płatnych i nieformalnych sektorach.
- **Dysproporcje edukacyjne:** W niektórych regionach dziewczęta napotykają przeszkody w edukacji z powodu wczesnych małżeństw, norm kulturowych lub braku bezpiecznych szkół.
- **Przemoc i dyskryminacja:** Przemoc ze względu na płeć, w tym przemoc domowa i molestowanie seksualne, jest nadal wszechobecna, utrudniając kobietom pełne uczestnictwo w życiu społecznym.
- **Reprezentacja polityczna:** Kobiety są nadal niedostatecznie reprezentowane na stanowiskach decyzyjnych w rządach, korporacjach i innych sektorach.

„Jeśli kształcisz mężczyznę, kształcisz jednostkę, ale jeśli kształcisz kobietę, kształcisz rodzinę (naród)”. - Fanti (Ghana)

Edukacja jest potężnym narzędziem transformacji społeczeństw i promowania równości płci. Dzięki włączeniu równości płci do programów nauczania i praktyk edukacyjnych możemy przeciwdziałać stereotypom, wzmacniać pozycję jednostek oraz promować kulturę szacunku i równości. Dostępność edukacji dla kobiet zależy od wielu czynników, takich jak tradycje kulturowe, trudności ekonomiczne, dyskryminacja i niewystarczające zasoby. Tradycje kulturowe mogą ograniczać możliwości edukacyjne kobiet poprzez faworyzowanie edukacji chłopców lub nakładanie na dziewczęta obowiązku pozostawania w domu i wykonywania obowiązków domowych. Trudności ekonomiczne mogą dodatkowo utrudniać dostęp do edukacji, ponieważ rodziny mają trudności z pokryciem kosztów czesnego lub transportu. Dyskryminacja, w tym przemoc ze względu na płeć, może również stanowić poważną przeszkodę w edukacji kobiet.

Ponadto brak zasobów, takich jak odpowiednie wyposażenie szkół i materiały edukacyjne, może utrudniać kobietom dostęp do edukacji. Edukacja odgrywa kluczową rolę we wzmacnianiu pozycji kobiet, ponieważ może poprawić ich stan zdrowia; kobiety wykształcone są bardziej skłonne do podejmowania świadomych decyzji dotyczących zdrowia własnego i swoich rodzin. Ponadto edukacja może poszerzyć perspektywy ekonomiczne kobiet, wyposażając je w umiejętności i wiedzę niezbędne do podjęcia pracy. Kobiety

wykształcone zazwyczaj zarabiają więcej i cieszą się większą stabilnością ekonomiczną. Co więcej, edukacja może wzmocnić zaangażowanie kobiet w życie polityczne, ponieważ osoby z wyższym wykształceniem są bardziej skłonne do głosowania i podejmowania ról przywódczych.

Międzynarodowe porozumienia i ramy odgrywają kluczową rolę w promowaniu równości płci, stanowiąc podstawę globalnych standardów i wytycznych dla krajowych polityk mających na celu eliminację dyskryminacji i wzmocnienie pozycji kobiet.

Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) jest międzynarodowym traktatem poświęconym eliminacji dyskryminacji kobiet we wszystkich dziedzinach życia. Przyjęta przez Organizację Narodów Zjednoczonych w 1979 r. CEDAW zobowiązuje państwa do przyjęcia przepisów i polityk zapewniających kobietom takie same prawa jak mężczyznom w takich dziedzinach, jak edukacja, zatrudnienie, opieka zdrowotna i udział w życiu politycznym. Stanowi ona fundament globalnych wysiłków na rzecz promowania równości płci, a jej wdrożenie ma zasadnicze znaczenie dla zniesienia zinstytucjonalizowanej dyskryminacji ze względu na płeć.

Pekińska platforma działania, przyjęta w 1995 r. podczas Czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet. Ten kompleksowy program polityczny określa szereg strategicznych celów i działań mających na celu wzmocnienie pozycji kobiet i osiągnięcie równości płci. Platforma porusza szeroki zakres zagadnień, w tym zdrowie kobiet, edukację, udział w życiu gospodarczym, reprezentację polityczną oraz eliminację przemocy wobec kobiet. Zachęca rządy do przyjmowania polityki promującej równouprawnienie płci i pociąga je do odpowiedzialności za postępy w tym zakresie, przyczyniając się tym samym do globalnego ruchu na rzecz praw kobiet.

Cel zrównoważonego rozwoju nr 5 (SDG 5), który ma na celu osiągnięcie równouprawnienia płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt, dodatkowo wzmacnia te ramy. Cele w ramach SDG 5 obejmują położenie kresu wszelkim formom dyskryminacji i przemocy wobec kobiet, zapewnienie równego udziału w procesach przywództwa i podejmowania decyzji oraz uznanie i docenienie nieodpłatnej opieki i pracy domowej. Cele te podkreślają potrzebę zmian strukturalnych w społeczeństwie, które pozwolą kobietom w pełni uczestniczyć w życiu gospodarczym, społecznym i politycznym. Wyznaczając jasne i mierzalne cele, SDG 5 motywuje kraje do działania na rzecz bardziej sprawiedliwego świata.
<https://www.unwomen.org/en/node/36060>

Sila wspólnych działań na rzecz osiągnięcia równości płci

Połączenie różnych głosów i wysiłków wzmacnia popyt na równouprawnienie płci, tworząc nieodpartą siłę napędową zmian. Kiedy osoby prywatne, organizacje i rządy współpracują, łączą zasoby, dzielą się wiedzą i wzajemnie się rozliczają, przyspieszają postępy w kierunku bardziej sprawiedliwego świata. Osiągnięcie równouprawnienia płci wymaga wspólnych wysiłków wszystkich sektorów społeczeństwa, takich jak:

Rządy: Wdrażanie i egzekwowanie przepisów promujących równouprawnienie płci i chroniących prawa kobiet.

- **Rządy:** Wdrażanie i egzekwowanie przepisów promujących równouprawnienie płci i chroniących prawa kobiet.
- **Instytucje edukacyjne:** Wprowadzenie do programów nauczania praktyk i treści uwzględniających kwestie płci. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/gender-equality/>
- **Spółeczeństwo obywatelskie:** Promowanie praw kobiet i wspieranie inicjatyw wzmacniających pozycję kobiet i dziewcząt.
- **Sektor prywatny:** Promowanie równości płci w miejscu pracy i wspieranie przedsiębiorczyń.

Wezwanie do dalszego zaangażowania: zagwarantowanie, że równość płci pozostanie centralnym elementem procesu zrównoważonego rozwoju.

Droga do prawdziwie zrównoważonej przyszłości jest powiązana z osiągnięciem równości płci. Jak pokazała niniejsza analiza, wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt nie jest jedynie kwestią sprawiedliwości; wywołuje

ono potężny efekt domina, który wzmacnia gospodarkę, poprawia wyniki w zakresie zdrowia i edukacji oraz sprzyja tworzeniu bardziej odpornych i pokojowych społeczeństw. Pomimo znaczących postępów, utrzymujące się bariery podkreślają pilną potrzebę podjęcia dalszych wspólnych działań, kierowanych międzynarodowymi ramami i wspólną wizją świata, w którym równe szanse dla wszystkich stanowią fundament prosperującej i zrównoważonej planety.